

לשמור על ישראל חלשה

written by דוד מ' וינברג | 22.04.2025

היזהרו מהשיח הדיפלומטי המערבי המתפתח בניו יורק, בפריז ובמקומות אחרים, הרואה בישראל בעיה עולמית משום שהיא התחזקה יתר על המידה. לפי שיח זה, ישראל הפכה ל"הגמונית" מדי בשאיפותיה, ל"אגרסיבית" באופן קיצוני בפעולותיה הצבאיות, ול"דומיננטית" מעבר לרצוי בעיצוב מחדש של המצב האסטרטגי האזורי. בקיצור, ישראל נתפסת כמצליחה יותר מדי בהגנה על עצמה.

לפיכך, טוענים גורמים אלה, נדרש מהמערב "להתחשבן" עם ישראל, כלומר לרסן אותה, להגביל את פעולותיה, לכלוא את יכולותיה, ובסופו של דבר ☐ להכניע אותה. כל זאת כדי לתקן את "חוסר הסימטריה בכוח" לכאורה במזרח התיכון (שוב, הכוונה לעוצמה ישראלית רבה מדי, להבדיל מעוצמה איראנית וטורקית) ☐ מצב ש"במוקדם או במאוחר יוביל לעימות, אלימות וטרור נוספים".

במילים אחרות, אסור לאפשר לישראל לנצח באופן מוחלט. התפיסה היא שניצחון ישראלי מובהק יפגע באינטרסים האמריקאיים והמערביים.

נשיא צרפת מקרון ביטא עמדה זו בתמציתיות רבה בשבוע שעבר כשטען כי לישראל "יש את הזכות להגן על עצמה, אך באופן פרופורציונלי" (בפרופורציה מוגבלת שנוחה לו, למקרון, כנראה).

פקידיו של מקרון אף הזדרזו להדגיש את הצורך בחיזוק הרשות הפלסטינית, בשיקום עזה, ובתנועה לקראת הקמת מדינה פלסטינית, תוך קריאה לנסיגות צבאיות ישראליות מסוריה, לבנון ועזה. במקביל, האיחוד האירופי הכריז על 1.8 מיליארד דולר במימון חדש לשלוש השנים הבאות עבור הרשות הפלסטינית.

העובדה שמקרון והשמאל הפוליטי במערב לא הפיקו לקחים מתקיפות 7 באוקטובר 2023 (ומתמכתו של מחמוד עבאס בהן) היא מאכזבת אך איננה מפתיעה.

המטריד במיוחד הוא הניסיון לשלול את הלגיטימיות של דוקטרינת ההגנה המחודשת של ישראל, המתבססת על סיכול איומי האויב באופן מונע ומקדים. אסטרטגיה זו כוללת מבצעים צה"ליים נגד חמאס בעזה, חיזבאללה בלבנון, כוחות ג'יהאדיסטיים ואיראניים שונים בסוריה, ומובלעות טרור ביהודה ושומרון, לרבות נוכחות צבאית ישראלית ארוכת טווח מעבר לגבולות הקודמים, וכן תקיפות באיראן עצמה.

אך לא, גישה זו אינה מקובלת על מקרון ושאר "שומרי הביטחון האזורי", המודאגים כביכול גם לישראל. בעיניהם, ישראל פשוט אינה יכולה להיות כה חזקה ושולטת. כה "פרובוקטיבית". לשיטתם, יש להכניע אותה תחת יד מערבית "אחרת".

דעות 'מומחים': אמריקה צריכה לרסן את ישראל

השיח המסוכן הזה, המזהיר מפני עוצמה ישראלית רבה מדי, קיבל לאחרונה ביטוי בולט במיוחד בעיתון "ניו-יורק טיימס". מאמר דעה מאת שני מומחים למזרח התיכון מתקופת אוסלו ששירתו בממשלים דמוקרטיים, אהרון דיוויד מילר וסטיבן סיימון, מדגים היטב גישה זו.

מומחים אמריקאים אלה מוכרים היטב בישראל ואינם נמנים עם מבקריה החריפים ביותר של ישראל. ובכל זאת, הם בוחרים כעת להשמיץ את ישראל כ"הגמון" בעייתי במזרח התיכון שיש "להתחשבן" אתו. לטענתם, וושינגטון צריכה ללחוץ על ישראל לסגת ולוותר. ישראל, הם רומזים, חייבת להניח בצד את האינטרסים הלאומיים שלה כדי להשיג "איזון אינטרסים" אמריקאי.

לשיטתם, כדי לשחזר "סימטריה בריאה של כוח" ו"איזון כוחות" במזרח התיכון, יש להפעיל לחץ "במיוחד" על ראש הממשלה בנימין נתניהו "והקואליציה הימנית הקיצונית שלו". הם טוענים כי יש לאלץ את נתניהו (ובן-גביר, סמוטריץ' וכו') "להגיע להסכמים" כמו אימוץ מחדש של הרשות הפלסטינית ונסיגה בכל חזיתות הקרב, כדי "להפוך את הדומיננטיות הצבאית הישראלית" להסדרים והסכמים שכביכול "יציבים יותר".

מילר וסיימון אמנם מודים שתגובת ישראל למתקפות הטרור של חמאס ב-2023 "שינתה באופן יסודי את מאזן הכוחות במזרח התיכון באופן שלא נראה מאז מלחמת ששת הימים ב-1967", ובתחילת דבריהם, הם כמעט מעריכים הישג מרשים זה:

"הישראלים שברו את טבעת ההתנגדות של חמאס-חיזבאללה וחשפו את הפגיעות והחולשה של הפטרון שלהם בטהראן תוך פגיעה משמעותית בהגנות האוויריות וייצור הטילים של איראן".

אבל מיד לאחר מכן הם ממהרים להסביר ש"הגמוניה" ישראלית שכזו (הגמוניה במובן השלילי ביותר) מביכה ומתנגשת עם האינטרסים האמריקאיים. כדי לבסס טענה זו, הם מאשימים את ישראל בכל דבר רע שקורה במזרח התיכון, החל מיריבויות פנימיות בלבנון, סוריה ועיראק ועד לקשיים של אמריקה בהשגת הסכמים גדולים עם ערב הסעודית ואיראן.

לדוגמה, הם מאשימים את ישראל ב"העדפת סוריה חלשה ומפולגת² חדורה בכוחות זרים בעלי אג'נדות מתנגשות" על פני ממשלה סורית "יציבה, מאוחדת ואפקטיבית" שתתאים לאינטרסים האמריקאיים במאבק בדאעש ובהשמדת נשק כימי.

מלבד היותה האשמת שווא מוחלטת, למילר וסיימון אין מילה לומר על הצורך בסיום האיומים האיראניים מסוריה נגד ישראל או על חיוניות עצירת הברחות הנשק האיראניות לחיזבאללה דרך סוריה.

גם אין להם מה לומר על האיומים להשמיד את ישראל הבאים מהמנהיג האסלאמיסטי הרדיקלי והאנטישמי טייפ ארדואן מטורקיה, ששאיפותיו כוללות השתלטות על שטחי סוריה ושימוש בהם

כבסיס לפעולות נגד ישראל. מישוהו אמר משהו על "הגמוניה" אמיתית?

מתקבל הרושם ששני מומחים אלה מעדיפים את חזרתה של סוריה לבסיסה הצבאיים המתנשאים בפסגות החרמון בגבול הקודם עם ישראל יותר מאשר שהם דואגים לביטחון ארוך טווח לישראל. נראה שהם מעדיפים אזור בהובלת מה שהם מכנים "גשרים בין מזרח למערב" כמו טורקיה, קטאר ומצרים על פני אזור המיוצב על ידי עוצמה צבאית ישראלית מכרעת ובהובלת ישראל ומדינות הסכמי אברהם השותפות לה.

התחושה המשותפת העולה ממנהיגי אירופה ואמריקה הללו היא כמיהה לחזרה לימים הטובים של "אסטרטגיות הגיוניות כפי שמופו על ידי שר החוץ האמריקאי לשעבר אנתוני בלינקן לקידום ביטחון, ממשל אפקטיבי ושיקום".

הריח העולה ממנהיגים אלה הוא אנטיפתי כלפי ישראל. בפשטות [?] הם לא יכולים לסבול ישראל חזקה.

במקום לחבק את ישראל [?] הדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון, המדינה היחידה שהתפשרה ללא הרף למען השלום באזור, ובעלת הברית האמריקאית האמיתית היחידה במזרח התיכון [?] כמעצמה אזורית חיובית פעילה המעצבת מחדש את המזרח התיכון לטובה, הם מכפישים אותה כמחרחרת צרות, או גרוע מכך.

לקחי העבר: ארבעים שנות נסיגה וכניעה

כאן המקום להסביר מדוע ישראל אינה רואה עוד ב"ממשל אפקטיבי ושיקום" (הכולל למשל הענקת מיליארדי דולרים ואירו נוספים לרשות הפלסטינית) או בהסכמים דיפלומטיים רפים כמדיניות ביטחון מספקת. הסכמים כאלה כוללים הסדרים רכים עם סוריה ואיראן או הסכם עם ערב הסעודית על אנרגיה גרעינית אזרחית [?] הסכמים שמילר וסיימון תומכים בהם.

כארבעים שנה של הסדרים בסגנון אוסלו, שבהם המערב שידל ולחץ על ישראל לנסיגות טריטוריאליות ולמדיניות של איפוק נגד איומי אויב מתפתחים, הוכיחו את עצמם ככישלון מוחלט. מדיניות "ההכלה" שהעדיפה דיפלומטיה על פני ניצחונות צבאיים מכריעים, נכשלה בכל היבט אפשרי.

התוצאה הייתה קטסטרופלית [?] הכל התפוצץ בפניה של ישראל. המחיר: טרור ופלישה מהגדה המערבית, מעזה, מסוריה ומלבנון, לצד תוכנית פצצה גרעינית איראנית שנמצאת על סף השלמה.

לכישלון זה נלווה עיוורון מערבי מכוון שנמשך עשורים לאופי הג'יהאדיסטי של אויבי ישראל, לאיום שמציבים הג'יהאדיסטים על מדינות אחרות באזור, ולחדירת השפעות ג'יהאדיסטיות למערב עצמו [?] כולל אוכלוסיות מהגרים בעלות תפיסת עולם ג'יהאדיסטית.

כתוצאה מכך, במהלך 18 החודשים האחרונים ישראל עברה בהכרח לאיזון אפקטיבי יותר בין דיפלומטיה לבין שימוש בכוח כדי למנוע ולסכל איומי אויב. ישראל חייבת ² ותמשיך ³ להפעיל מהלומות עזות, מכריעות ומפתיעות נגד נכסי האויב ומעוזיו. היא צריכה להחזיק את אויביה מחוץ לאיזון עם פיצוצי ביפרים ותקיפות אוויריות חודרות בונקרים, אפילו כשמדובר בבתי חולים ובתי ספר שבהם האויב מטמין את מאגרי הנשק ומפקדות הטרור שלו.

ישראל רוצה שיפחדו ממנה וכן, שתהיה "דומיננטית" מבחינה צבאית ⁴ לא אהובה. וישראל גם יודעת ששכניה יחפשו שותפות אמיתית עמה רק כשהיא חזקה.

לכן, ישראל לא יכולה לקבל עוד מדיניות המדגישה "שקט תמורת שקט" או "איפוק", מדיניות המאפשרת לאויב לפתח את יכולות התקיפה שלו תחת מסווה של זמן נשימה דיפלומטי ⁵ מה שמילר וסיימון מכנים בטעות "יציבות".

בעידן חדש זה, ישראל מתכוונת להפעיל את עוצמתה כדי לנטרל יריבים באופן מוחלט, ובכך להוביל את האזור. כן, "לייצב" באמת את האזור, אך לא באמצעות הסתמכות על תבניות דיפלומטיות שחוקות ונוסחאות כושלות המשדרות חולשה.

מצער וכה הרסני שפוליטיקאים כמו מקרון ואנליסטים כמו מילר וסיימון חושבים שהדרך לשלום במזרח התיכון היא, שוב (כמה עייף!), לדרוש מישראל איפוק ואמונה בדיפלומטיה, להיכנע לדרישות ערביות ולבצע נסיגות שכביכול יספקו את צימאון הדם של האויב.

מדאיג שהם מתדרדרים לדמוניזציה של ישראל כאיום, במקום לראות בה את הנכס הגדול ביותר למערב בעיצוב מחדש של השדה האסטרטגי ובסיוע לניצחון במלחמה נגד ציר רוסיה-סין-איראן.

המאמר פורסם באתר מידה, בתאריך 23.04.2025.